Dosarul nr. 21r-155/22 *(1-20097377-02-21r-25012022)*
Judecător: Sergiu Ciobanu

D E C I Z I E
În numele Legii

04 martie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Oxana Robu
Judecători: Silvia Gîrbu și Stelian Teleucă

A judecat, în ordine de recurs*, în lipsa părților*, recursul declarat de avocatul Alexei Croitor în interesele condamnatului Cebanica Valentin Alexandru, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 01 noiembrie 2021 potrivit căreia plângerea condamnatului Cebanica Valentin *****împotriva administrației Penitenciarului nr. 4. Cricova, privind anularea sancțiunii disciplinare în formă de „izolare disciplinară pe un termen de 5 zile", aplicată prin decizia directorului al Penitenciarului nr. 4. Cricova - Falcă Vitalie din 22.07.2020 a fost respinsă ca fiind tardivă, și –

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 12.08.2021 – 01.11.2021;
Instanța de recurs: 25.01.2022 – 04.03.2024;
Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra recursului declarat de avocatul Alexei Croitor în interesele condamnatului Cebanica Valentin Alexandru, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 01 noiembrie 2021, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,

C O N S T A T Ă:

1. La data de 11.08.2020, condamnatul Cebanica Valentin *****a înaintat judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău o plângere în conformitate cu prevederile art. 473^1 CPP al RM, solicitând anularea sancțiunii disciplinare sub formă de „izolare disciplinară pe un termen de 5 zile", aplicată prin decizia din 22.07.2020, invocând faptul că această sancțiune este aplicată ilegal, deoarece dânsul a cerut ajutor medical și nu a avut intenția de a se automutila.

2. Prin *încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 01 noiembrie 2021* s-a respins ca fiind tardivă plângerea condamnatului Cebanica Valentin *****împotriva administrației Penitenciarului nr. 4. Cricova, privind anularea sancțiunii disciplinare în formă de „izolare disciplinară pe un termen de 5 zile", aplicată prin decizia directorului al Penitenciarului nr. 4. Cricova - Falcă Vitalie din 22.07.2020.

3. *Împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 01 noiembrie 2021 a declarat recurs avocatul Alexei Croitor în interesele condamnatului Cebanica Valentin Alexandru, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral plângerea condamnatului Cebanica Valentin *****împotriva administrației Penitenciarului nr. 4. Cricova, privind anularea sancțiunii disciplinare în formă de „izolare disciplinară pe un termen de 5 zile", aplicată prin decizia directorului al Penitenciarului nr. 4. Cricova - Falcă Vitalie din 22.07.2020.*

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- recepționarea cu întârziere a deciziei privind aplicarea sancțiunii disciplinare condamnatul Cebanica Valentin din 22.07.2020 nu poate fi imputată condamnatului dar administrației Penitenciarului nr.4 Cricova;

- la aplicarea sancțiunii disciplinare condamnatul Cebanica Valentin din 22.07.2020 dispusă de șeful Penitenciarului nr.4 Cricova nu s-au respectat următoarele prevederi legale, art.247, art. 246^1, art.248^1 Cod de executare a RM;

- la caz, indică că condamnatul a respectat procedura prevăzută la art. 248^1 Cod de executare al RM, în acest context, consideră că nu i s-a respectat garanțiile accesului liber la justiție unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale;

- consideră că s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, prin emiterea unei hotărâri nemotivate, contrar art.6 din Convenția, care garantează dreptul la un proces echitabil. Garanțiile implicite ale art. 6 §1 includ obligație de a motiva hotărârile judecătorești (H. c. Belgiei, §§53). O decizie motivată permite părților să demonstreze că a fost audiată în mod real cauza lor. Deși o instanța internă dispune de o anumită marjă de apreciere în alegerea argumentelor şi admiterea probelor, aceasta trebuie să-şi justifice activitățile, precizând motivarea deciziilor sale (Suominen c. Finlandei, §§36; Cârmei Saliba c. Maltei, §§79).

4. ***Procedura de citare legală a fost executată.***

Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Reprezentantul Penitenciarului nr. 4 Cricova, avocatul și condamnatul au fost

înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de Procedură Penală RM privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.1, 2 Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

5. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a respinge recursul declarat de avocatul Alexei Croitor în interesele condamnatului Cebanica Valentin Alexandru, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 01 noiembrie 2021, ca fiind nefondat,* reieșind din următoarele considerente.

5.1. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod de Procedură Penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

În conformitate cu art.449 Codul de procedură penală, *judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.*

Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art. 449 alin.(1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală*, respinge recursul ca fiind nefondat şi menține hotărârea atacată.*

5.2. Din materialele cauzei, Colegiul penal a reținut că, conform deciziei directorului interimar al Penitenciarului nr. 4. Cricova - Fiodor Morari din 22.07.2020, în privința condamnatului Cebanica Valentin *****a fost aplicată sancțiunea disciplinară în formă de „izolare disciplinară pe un termen de 5 zile””, pentru faptul că, condamnatul Cebanica Valentin *****la data de 17.07.2020, ora 10.00, a comis un act de automutilare intenționat, provocîndu-și o plagă tăiată interioară brohială pe stînga.

Potrivit art. 473[1] alin. (1), (2) Cod de procedură penală, împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare detenţiune pe viaţă), condamnatul, precum şi alte persoane ale căror drepturi şi interese legitime au fost încălcate de aceste organe pot declara plângere judecătorului de instrucţie din instanţa în a cărei rază teritorială se află organul respectiv. Soluționarea plângerii împotriva actelor organului care pune în executare hotărâre judecătorească de condamnare privativă de libertate are loc conform prevederilor art. 471. Încheierea privind soluționarea plângerii poate fi atacată în conformitate cu prevederile art. 472.

Conform art. 248[1] alin. (1), (2) Cod de Executare, împotriva deciziei șefului penitenciarului prin care a fost aplicată o sancțiune disciplinară, persoana condamnată, prin intermediul administrației instituție penitenciare, poate face plângere la judecătorul de instrucție în termen de 3 zile lucrătoare de la comunicarea deciziei. Plângerea împotriva deciziei privind aplicarea sancțiunii disciplinare se examinează în conformitate cu prevederile art. 471 alin. (3) şi art. 473[1] din Codul de procedură penală. Plângerea depusă nu suspendă executarea sancțiunii disciplinare, cu excepția izolării disciplinare.

Conform pct. 89 al Statutului Executării Pedepsei de către condamnați, deținuții sunt obligați să respecte întocmai cerințele Codului de executare, statutului executării pedepsei de către condamnați şi altor acte normative ce reglementează detenția persoanei, să îndeplinească necondiționat cerințele legitime ale personalului penitenciar.

Potrivit art. 170 alin. (1) Cod de executare condamnatul este obligat: a) să respecte prevederile legislației execuțional-penale după ce a luat cunoștință de ele, în modul prevăzut de prezentul cod; b) să respecte demnitatea celorlalți condamnați, a personalului instituției sau organului care asigură executarea pedepsei, a altor persoane; c) să execute cerințele legale ale administrației instituției sau organului care asigură executarea pedepsei, inclusiv să se prezinte la solicitarea administrației şi să dea explicații în chestiunile referitoare la executarea pedepsei.

În conformitate cu prevederile art. 242[2] pct. 8) Cod de executare al R.Moldova, „automutilarea în orice mod și prin orice mijloace ori simularea

conștiință a bolilor, care a fost stabilită și confirmată de instituțiile medico-sanitare publice ale Ministerului Sănătății.

Art. 245 alin. (1), (2) Cod de executare, prevede că, constituie abateri disciplinare foarte grave încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 242[1] pct. l)-4) şi art. 242[2] pct. 1)—20) din prezentul cod, determinarea cu intenție a altei persoane condamnate să săvârșească una dintre faptele prevăzute la art. 242[2] pct. 1)—20) din prezentul cod, precum şi încălcarea altor obligații şi interdicții prevăzute ca abateri foarte grave în alte acte normative.

Constituie abateri disciplinare grave încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 242[1] pct. 5)-9) şi art. 242[2] pct. 21)—27) din prezentul cod, determinarea cu intenție a altei persoane condamnate să săvârșească una dintre faptele prevăzute la art. 242[2] pct. 21)—27) din prezentul cod, precum şi încălcarea altor obligații şi interdicții prevăzute ca abateri grave în alte acte normative.

Conform art. 247 alin. (2) al Codului de executare, sancțiunile disciplinare se aplică de către șeful penitenciarului.

5.3. Colegiul penal consideră întemeiată soluția judecătorului de instrucție privind respingerea plângerii condamnatului va fiind depusă tardiv, or, materialele acumulate privind sancționarea disciplinară a condamnatului se atestă că Cebanica Valentin *****a făcut cunoștință cu decizia de aplicare a sancțiunii disciplinare, la 23.07.2020, cu toate că acesta a refuzat să semneze în confirmarea recepționării actului de sancționare disciplinară, totodată acestuia fiindu-i adus la cunoștință de către colaboratorii Penitenciarului nr. 4 Cricova, inclusiv dreptul și termenul de depunere a plîngerii în conformitate cu prevederile art. 473[1] CPP al RM. Cu atît mai mult că, sancțiunea disciplinară aplicată prin decizia în cauză a fost deja executată, iar condamnatul a cunoscut motivele și temeiurile de fapt în baza cărora a fost sancționat disciplinar.

În asemenea împrejurări, instanța reține că în strictă conformitate cu dispozițiile art. 248[1] Cod de Executare (1) Împotriva deciziei șefului penitenciarului prin care a fost aplicată o sancțiune disciplinară, persoana condamnată, prin intermediul administrației instituției penitenciare, poate face plîngere la judecătorul de instrucție în termen de 3 zile lucrătoare de la comunicarea deciziei. (2) Plângerea împotriva deciziei privind aplicarea sancțiunii disciplinare se examinează în conformitate cu prevederile art. 471 alin. (3) şi art.473[1] din Codul de procedură penală. Plîngerea depusă nu suspendă executarea sancțiunii disciplinare, cu excepția izolării disciplinare

În acest context, Colegiul penal reiterează că instanța de fond justificat a stabilit că, respectiva plângere este depusă tardiv, întrucât Cebanica Valentin *****a depus plîngerea împotriva sancțiunii disciplinare aplicată lui la 22.07.2020 de directorului Penitenciarului nr. 4 Cricova – Vitalie Falcă la data de 11.08.2020.

Astfel, simpla invocare a condamnatului precum că a fost depusă plîngerea în termenul legal, este declarativă atît timp, cît nu este demonstrat contrariul.

5.4. În acest sens Colegiul ține să menționeze faptul că sancțiunea disciplinară aplicată condamnatului Cebanica Valentin *****aplicată de directorului Penitenciarului nr. 4 Cricova – Vitalie Falcă sub formă de izolare disciplinară pe un termen de 5 zile a fost aplicată la data de 22.07.2020 și adusă la cunoștință condamnatului la data de 23.07.2020, prin urmare condamnatul urma să conteste sancțiunea disciplinară aplicată în termen de 3 zile prin intermediul administrației instituției penitenciare, or instanța de judecată a reținut tardivitatea contestării sancțiunii disciplinare depuse prin intermediul administrației instituției penitenciare și nu parvenită în instanța de judecată.

Conform prevederilor art. 246 [1] Cod de Executare al R.Moldova la stabilirea sancțiunii disciplinare se ţine cont de caracterul, gravitatea şi motivul abaterii disciplinare, de persoana condamnatului, comportamentul lui înainte şi după săvârșirea abaterii disciplinare şi atitudinea în timpul procedurii disciplinare, de influența sancțiunii disciplinare aplicate asupra corectării şi reeducării condamnatului, în scopul respectării regulilor stabilite privind executarea pedepsei şi în vederea asigurării securității colective şi individuale.

Totodată Colegiul penal reiterează că nu au fost prezentate careva probe concludente și pertinente ce ar confirma ilegalitatea încheierii contestate.

Potrivit art. 230 alin.(2) Cod de procedură penală, ”în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.”

Art. 234 alin.(1) Cod de procedură penală stabilește că, ” (1) Dacă persoana respectivă a omis termenul procedural din motive întemeiate, acesta poate fi restabilit, la cererea ei, prin hotărâre a organului de urmărire penală sau a instanței de judecată, în condițiile legii. Termenul omis poate fi restabilit numai în privința persoanei menționate în acest alineat, dar nu şi în privința altor persoane.”

6. Prin urmare Colegiul reține, că condamnatul Cebanica Valentin *****a depus plângerea în instanța de judecată prin intermediul Penitenciarului nr. 4 Cricova, și respectiv – ÎS „Poșta Moldovei” la data de 11.08.2020, ceea ce atestă că condamnatul Cebanica Valentin *****a depășit termenul prevăzut de art. 248[1] alin. (1) Cod de executare, or dispozițiile art. 248[1] alin. (1), (2) Cod de executare, prevede că împotriva deciziei Directorului penitenciarului prin care a fost aplicată o sancțiune disciplinară, persoana condamnată, prin intermediul administrației instituției penitenciare, poate face plângere la judecătorul de instrucție în termen de 3 zile lucrătoare de la comunicarea deciziei, și cu atît mai mult nesolicitând repunerea în termenul de contestare a deciziei directorului Penitenciarului nr. 4. Cricova - Vitalie Falcă din 22.07.2020.

Colegiul penal consideră că instanța de fond legal şi întemeiat a respins ca tardivă plângerea înaintată de către condamnatul Cebanica Valentin *****privind anularea sancțiunii disciplinare aplicată de directorului Penitenciarului nr. 4 Cricova – Vitalie Falcă la data de 22.07.2020 sub formă de „izolare disciplinară pe un termen de 5 zile", or, condamnatul urma să conteste sancțiunea disciplinară în termen de 3 zile prin intermediul administrației instituției penitenciare.

6.1. Astfel, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor şi pentru a evita repetări inutile sunt acceptate şi de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deşi obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994*, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însuşirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În situația în care instanța de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Hei le contra Finlandei*)

Colegiul penal menționează că, motivarea hotărârii este un proces de analiză şi sinteză a actelor şi lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu şi sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, aşa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

6.2. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

În final, Colegiul penal atestă că recursul declarat de avocatul Alexei Croitor în interesele condamnatului Cebanica Valentin Alexandru, nu conține nici unul din

temeiurile prevăzute de art. 444 din Codul de procedură penală, pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a cererii de recurs ca fiind nefondată, cu menținerea încheierii în cauză.

7. Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod de Procedură Penală, Colegiul Penal va respinge recursul declarat de avocatul Alexei Croitor în interesele condamnatului Cebanica Valentin *****împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 01 noiembrie 2021, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că, încheierea instanței de fond este una legală și întemeiată, iar prin urmare careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost reținute.

8. În conformitate cu art. art. 437 alin. (1), pct. 4), 448, 449 alin. (1), pct. 1), lit. a), 472 Cod de Procedură Penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Recursul declarat de avocatul Alexei Croitor în interesele condamnatului Cebanica Valentin Alexandru, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 01 noiembrie 2021 potrivit căreia plângerea condamnatului Cebanica Valentin *****împotriva administrației Penitenciarului nr. 4. Cricova, privind anularea sancțiunii disciplinare în formă de „izolare disciplinară pe un termen de 5 zile", aplicată prin decizia directorului al Penitenciarului nr. 4. Cricova - Falcă Vitalie din 22.07.2020 a fost respinsă ca fiind tardivă, *se respinge ca fiind nefondat, menținând această încheiere fără modificări.*

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Oxana Robu

Judecător: Silvia Gîrbu

Judecător: Stelian Teleucă